

**Національний університет біоресурсів і природокористування України**

Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук

**“ЗАТВЕРДЖУЮ”**  
Декан гуманітарно-педагогічного факультету  
І.М. Савицька  
“ 4 ” червня 2022 р.

**«СХВАЛЕНО»**  
на засіданні кафедри  
міжнародних відносин і суспільних наук  
протокол № 9 від 3 травня 2022 р.  
в.о. завідувача кафедри  
В.В. Стрілець

**«РОЗГЛЯНУТО»**  
Гарант ОП  
«Міжнародні відносини,  
суспільні комунікації та регіональні студії»  
С.О. Білан

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**КРАЇНОЗНАВСТВО**

спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та  
регіональні студії»  
освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та  
регіональні студії»  
гуманітарно-педагогічний факультет

Розробник: Білан С.О. доктор історичних наук, професор кафедри  
міжнародних відносин і суспільних наук

Київ – 2022

# 1. Опис навчальної дисципліни

## Країнознавство

|                                                                                                     |                                                                         |                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень                     |                                                                         |                       |
| Спеціальність                                                                                       | 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» |                       |
| Освітній ступінь                                                                                    | бакалавр                                                                |                       |
| Освітня програма                                                                                    | «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»     |                       |
| Характеристика навчальної дисципліни                                                                |                                                                         |                       |
| Вид                                                                                                 | Нормативна                                                              |                       |
| Загальна кількість годин                                                                            | 210                                                                     |                       |
| Кількість кредитів ECTS                                                                             | 7                                                                       |                       |
| Кількість змістових модулів                                                                         | 4                                                                       |                       |
| Курсовий проект (робота)<br>(якщо є в робочому навчальному плані)                                   | —                                                                       |                       |
| Форма контролю                                                                                      | Іспит, іспит                                                            |                       |
| Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання                                 |                                                                         |                       |
|                                                                                                     | денна форма навчання                                                    | заочна форма навчання |
| Рік підготовки                                                                                      | 2022/2023 н.р.                                                          | 2022/2023 н.р.        |
| Семестр                                                                                             | 5, 6                                                                    | 5, 6                  |
| Лекційні заняття                                                                                    | 60 год.                                                                 | 4 год.                |
| Практичні, семінарські заняття                                                                      | 75 год.                                                                 | 8 год.                |
| Лабораторні заняття                                                                                 | -                                                                       | -                     |
| Самостійна робота                                                                                   | 75 год.                                                                 | 198 год.              |
| Індивідуальні завдання                                                                              | -                                                                       | -                     |
| Кількість тижневих годин<br>для денної форми навчання:<br>аудиторних<br>самостійної роботи студента | 6 год., 3 год.<br>2 год., 3 год.                                        |                       |

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

**Мета курсу** – формування у студентів системи знань з основних політичних, економічних, соціокультурних характеристик країн світу, усвідомлення структурованої інформації про закономірності, традиції і тенденції розвитку народів світу.

**Завдання** – вивчення:

1. політичних та соціокультурних характеристик країн світу;
2. джерел, літератури та методів дослідження проблеми;
3. понятійно-категоріального апарату;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- основні історичні події та дати;
- географічне положення і природні умови;
- національний і соціальний склад населення;
- державний устрій та політичну систему;
- основні етапи історичного розвитку країни, що вивчаємо;
- місце в міжнародних відносинах та головні напрямки зовнішньої політики;
- культурні традиції та звичаї.

**вміти**:

- аналізувати наукову літературу, історичні джерела;
- визначати мету дослідження; завдання та пріоритетні проблеми;
- систематизувати, класифікувати матеріал, робити узагальнення.

Набуття компетентностей:

**- інтегральна компетентність (ІК):**

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

**- загальні компетентності (ЗК):**

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.

**- спеціальні (фахові) компетентності (СК):**

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.

СК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.

### **3. Програма навчальної дисципліни**

#### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Методологічні основи країнознавства. Країни Європи**

##### **Тема 1. НАУКОВО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ КРАЇНОЗНАВСТВА**

1. Предмет, методи та завдання країнознавства.
2. Глобальні просторові структури і країнознавство
3. Територія в країнознавстві.

##### **Тема 2. КРАЇНА ЯК ОСНОВНА ОДИНИЦЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СВІТУ**

1. Географічне положення країни.
2. Природа країни.
3. Розселення населення.
4. Народонаселення країни.

##### **Тема 3. СВІТОВА АРЕНА ТА ЇЇ ІНДИКАТОРИ**

1. Інфраструктура в країнознавстві.
2. Порівняння і типологія в країнознавстві.
3. Політична карта світу.

##### **Тема 4. ЄВРОПА**

1. Особливості історичного розвитку країн Європи.
2. Регіональна оцінка Північної, Західної, Південної та Східної Європи.

##### **Тема 5. Країни Північної Європи**

Аландські острови, Данія, Джерсі, Естонія, Ірландія, Ісландія, Латвія, Литва, Норвегія, Острів Мен, Сарк, Сполучене королівство Великої Британії та Північної Ірландії, Фарерські острови, Фінляндія, Швеція, Шпіцберген і Ян-Маєн.

##### **Тема 6. Країни Західної Європи**

Австрія, Бельгія, Ліхтенштейн, Люксембург, Монако, Нідерланди, Німеччина, Франція, Швейцарія.

##### **Тема 7. Країни Південної Європи**

Албанія, Андорра, Боснія і Герцеговина, Ватикан, Гібралтар, Греція, Іспанія, Італія, Македонія, Мальта, Португалія, Сан-Марино, Сербія, Словенія, Хорватія, Чорногорія.

##### **Тема 8. Країни Східної Європи**

Білорусь, Болгарія, Молдова, Польща, Російська Федерація, Румунія, Словаччина, Угорщина, Україна, Чеська Республіка.

#### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Америка**

##### **Тема 9. КРАЇНИ АМЕРИКИ**

1. Особливості історичного розвитку країн Америки.
2. Регіональна оцінка Північної, Південної, Центральної Америки та Карибського басейну.

**Тема 10. Країни Північної Америки**

Бермудські Острови (Велика Британія), Гренландія (Данія), Канада, Мексика, Сен-П'єр і Мікелон (Франція), США

**Тема 11. Країни Центральної Америки**

Беліз, Гватемала, Гондурас, Коста-Рика, Нікарагуа, Панама, Сальвадор

**Тема 12. КАРИБСЬКЕ МОРЕ**

Американські Віргінські Острови (США), Ангілья (Велика Британія), Антигуа і Барбуда, Аруба (Нідерланди), Багамські Острови, Барбадос, Бонайре (Нідерланди), Британські Віргінські Острови (Велика Британія), Гаїті, Гваделупа (Франція), Гренада, Домініка, Домініканська Республіка, Кайманові Острови (Велика Британія), Куба, Кюрасао (Нідерланди), Мартініка (Франція), Монтсеррат (Велика Британія), Острови Теркс і Кайкос (Велика Британія), Пуерто-Рико (США), Саба (Нідерланди), Сен-Бартельмі (Франція), Сент-Кітс і Невіс, Сент-Люсія, Сен-Мартен (Франція), Сент-Вінсент і Гренадини, Сінт-Естатіус (Нідерланди), Сінт-Мартен (Нідерланди), Тринідад і Тобаго, Ямайка

**Тема 13. Країни Південної Америки**

Аргентина, Болівія, Бразилія, Венесуела, Гаяна, Еквадор, Колумбія, Парагвай, Перу, Південна Джорджія та Південні Сандвічеві Острови, Суринам, Уругвай, Фолклендські Острови, Французька Гвіана (Франція), Чилі.

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. АФРИКА****Тема 14. Країни Африки**

1. Особливості історичного розвитку країн Африка.
2. Регіональна оцінка Східної, Центральної, Північної, Південної та Західної Африки.

**Тема 15. Країни Східної Африки**

Бурунді, Джибуті, Еритрея, Ефіопія, Замбія, Зімбабве, Кенія, Коморські острови, Маврикій, Мадагаскар, Майотта, Малаві, Мозамбік, Південний Судан, Реюньйон, Руанда, Сейшельські острови, Сомалі, Танзанія, Уганда.

**Тема 16. Країни Центральної Африки**

Ангола, Габон, Демократична Республіка Конго, Екваторіальна Гвінея, Камерун, Республіка Конго, Сан-Томе і Принсіпі, Центральноафриканська Республіка, Чад

**Тема 17. Країни Північної Африки**

Алжир, Єгипет, Західна Сахара, Лівія, Марокко, Судан, Туніс.

**Тема 18. Країни Південної Африки**

Ботсвана, Есватіні, Лесото, Намібія, ПАР.

**Тема 19. Країни Західної Африки**

Бенін, Буркіна-Фасо, Вознесіння і Тристан-да-Кунья, Гамбія, Гана, Гвінея, Гвінея-Бісау, Кабо-Верде, Кот-д'Івуар, Ліберія, Мавританія, Малі, Нігер, Нігерія, Острови Святої Єлени, Сенегал, Сьєрра-Леоне, Того.

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. АЗІЯ, АВСТРАЛІЯ ТА ОКЕАНІЯ****Тема 20. КРАЇНИ АЗІЇ**

1. Особливості історичного розвитку країн Азії.

2. Регіональна оцінка Центральної, Східної, Південної, Південно-Східної та Західної Азії.

**Тема 21. Країни Центральної Азії**

Казахстан, Киргизстан, Таджикистан, Туркменістан, Узбекистан.

**Тема 22. Країни Східної Азії**

Гонконг, Китайська Народна Республіка, Макао, Монголія, Південна Корея, Північна Корея, Тайвань, Японія.

**Тема 23. Країни Південної Азії**

Афганістан, Бангладеш, Бутан, Індія, Мальдіви, Непал, Пакистан, Шрі-Ланка.

**Тема 24. Країни Південно-Східної Азії**

Бруней, В'єтнам, Індонезія, Камбоджа, Лаос, Малайзія, М'янма, Сінгапур, Східний Тимор, Таїланд, Філіппіни.

**Тема 25. Країни Західної Азії (Південно-Західна, Передня Азія)** – Малоазійське, Вірменське й Іранське нагір'я, Межиріччя, Аравійський півострів, Левант, Кавказ, Копетдаг.

Азійська частину Кіпру (її також відносять до Європи), Азербайджан, Афганістан, Бахрейн, Вірменія, Грузія, Ємен, Ізраїль, Ірак, Іран, Йорданія, Катар, Кувейт, Ліван, ОАЕ, Оман, Палестина, Саудівську Аравію, Синайський півострів Єгипту, Сирія, Туреччина.

**Тема 26. АВСТРАЛІЯ ТА ОКЕАНІЯ**

1. Особливості історичного розвитку країн Австралії та Океанії.
2. Регіональна оцінка Австралії та Океанії.

**Тема 27. Австралія, Нова Зеландія, Меланезія, Мікронезія, Полінезія**

#### 4. Структура навчальної дисципліни

| Назви змістових<br>модулів і тем                                       | Кількість годин |              |    |     |     |      |              |              |    |     |     |      |
|------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------|----|-----|-----|------|--------------|--------------|----|-----|-----|------|
|                                                                        | денна форма     |              |    |     |     |      | Заочна форма |              |    |     |     |      |
|                                                                        | усього          | у тому числі |    |     |     |      | усього       | у тому числі |    |     |     |      |
|                                                                        |                 | л            | п  | лаб | інд | с.р. |              | л            | п  | лаб | інд | с.р. |
| 1                                                                      | 2               | 3            | 4  | 5   | 6   | 7    | 8            | 9            | 10 | 11  | 12  | 13   |
| Змістовий модуль 1. Методологічні основи країнознавства. Країни Європи |                 |              |    |     |     |      |              |              |    |     |     |      |
| Тема 1. Науково-методологічні основи країнознавства                    | 6               | 1            | 1  |     |     | 4    |              |              |    |     |     |      |
| Тема 2. Країна як основна одиниця територіальної організації світу     | 8               | 2            | 2  |     |     | 4    |              |              |    |     |     |      |
| Тема 3. Світова арена та її індикатори                                 | 8               | 2            | 2  |     |     | 4    |              |              |    |     |     |      |
| Тема 4. Європа                                                         | 8               | 2            | 2  |     |     | 4    |              |              |    |     |     |      |
| Тема 5. Країни Північної Європи                                        | 8               | 2            | 2  |     |     | 4    |              |              |    |     |     |      |
| Тема 6. Країни Західної Європи                                         | 8               | 2            | 2  |     |     | 4    |              |              |    |     |     |      |
| Тема 7. Країни Південної Європи                                        | 7               | 2            | 2  |     |     | 3    |              |              |    |     |     |      |
| Тема 8. Країни Східної Європи                                          | 7               | 2            | 2  |     |     | 3    |              |              |    |     |     |      |
| Разом за змістовим модулем 1                                           | 60              | 15           | 15 |     |     | 30   |              |              |    |     |     |      |
| Змістовий модуль 2. Америка                                            |                 |              |    |     |     |      |              |              |    |     |     |      |
| Тема 9. Америка                                                        | 12              | 3            | 3  |     |     | 6    |              |              |    |     |     |      |
| Тема 10. Країни Північної Америки                                      | 12              | 3            | 3  |     |     | 6    |              |              |    |     |     |      |
| Тема 11. Країни Центральної Америки                                    | 12              | 3            | 3  |     |     | 6    |              |              |    |     |     |      |
| Тема 12. Карибське море                                                | 12              | 3            | 3  |     |     | 6    |              |              |    |     |     |      |
| Тема 13. Країни Південної Америки                                      | 12              | 3            | 3  |     |     | 6    |              |              |    |     |     |      |
| Разом за змістовим модулем 2                                           | 60              | 15           | 15 |     |     | 30   |              |              |    |     |     |      |
| Змістовий модуль 3. Африка                                             |                 |              |    |     |     |      |              |              |    |     |     |      |
| Тема 14. Африка                                                        | 6               | 1            | 2  |     |     | 3    |              |              |    |     |     |      |
| Тема 15. Країни Східної Африки                                         | 6               | 1            | 2  |     |     | 3    |              |              |    |     |     |      |
| Тема 16. Країни Центральної Африки                                     | 6               | 1            | 2  |     |     | 3    |              |              |    |     |     |      |
| Тема 17. Країни Північної Африки                                       | 7               | 1            | 3  |     |     | 3    |              |              |    |     |     |      |
| Тема 18. Країни                                                        | 7               | 1            | 3  |     |     | 3    |              |              |    |     |     |      |

|                                                                                 |     |    |    |  |  |     |  |  |  |  |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----|----|----|--|--|-----|--|--|--|--|--|--|
| Південної Африки                                                                |     |    |    |  |  |     |  |  |  |  |  |  |
| Тема 19. Країни<br>Західної Африки                                              | 8   | 2  | 3  |  |  | 3   |  |  |  |  |  |  |
| Разом за змістовим<br>модулем 3                                                 | 40  | 7  | 15 |  |  | 18  |  |  |  |  |  |  |
| Змістовий модуль 4. Азія, Австралія та Океанія                                  |     |    |    |  |  |     |  |  |  |  |  |  |
| Тема 20. Азія                                                                   | 6   | 1  | 2  |  |  | 3   |  |  |  |  |  |  |
| Тема 21. Країни<br>Центральної Азії                                             | 6   | 1  | 2  |  |  | 3   |  |  |  |  |  |  |
| Тема 22. Країни<br>Східної Азії                                                 | 6   | 1  | 2  |  |  | 3   |  |  |  |  |  |  |
| Тема 23. Країни<br>Південної Азії                                               | 6   | 1  | 2  |  |  | 3   |  |  |  |  |  |  |
| Тема 24. Країни<br>Південно-Східної<br>Азії                                     | 6   | 1  | 2  |  |  | 3   |  |  |  |  |  |  |
| Тема 25. Країни<br>Західної Азії                                                | 7   | 1  | 2  |  |  | 4   |  |  |  |  |  |  |
| Тема 26. Австралія<br>та Океанія                                                | 6   | 1  | 1  |  |  | 4   |  |  |  |  |  |  |
| Тема 27. Австралія,<br>Нова Зеландія,<br>Меланезія,<br>Мікронезія,<br>Полінезія | 7   | 1  | 2  |  |  | 4   |  |  |  |  |  |  |
| Разом за змістовим<br>модулем 4                                                 | 50  | 8  | 15 |  |  | 27  |  |  |  |  |  |  |
| Усього годин                                                                    | 210 | 45 | 60 |  |  | 105 |  |  |  |  |  |  |

### 5. Теми семінарських занять

| №<br>з/п | Назва теми                                                         | Кількість<br>годин |
|----------|--------------------------------------------------------------------|--------------------|
| 1        | Методичне заняття. Країнознавство як наука та навчальна дисципліна | 2                  |
| 2        | Науково-методологічні основи країнознавства                        | 2                  |
| 3        | Країна як основна одиниця територіальної організації світу         | 2                  |
| 4        | Світова арена та її індикатори                                     | 2                  |
| 5        | Країнознавча характеристика Європи                                 | 2                  |
| 6        | Країнознавча характеристика країн Північної Європи                 | 2                  |
| 7        | Країнознавча характеристика країн Західної Європи                  | 2                  |
| 8        | Країнознавча характеристика країн Південної Європи                 | 2                  |
| 9        | Країнознавча характеристика країн Східної Європи                   | 2                  |
| 10       | Країнознавча характеристика Америки                                | 2                  |
| 11       | Країнознавча характеристика країн Північної Америки                | 2                  |
| 12       | Країнознавча характеристика країн Центральної Америки              | 2                  |
| 13       | Країнознавча характеристика країн Карибського моря                 | 2                  |
| 14       | Країнознавча характеристика країн Південної Америки                | 2                  |
| 15       | Країнознавча характеристика Африки                                 | 2                  |
| 16       | Країнознавча характеристика країн Східної Африки                   | 2                  |
| 17       | Країнознавча характеристика країн Центральної Африки               | 2                  |

|    |                                                         |   |
|----|---------------------------------------------------------|---|
| 18 | Країнознавча характеристика країн Північної Африки      | 2 |
| 19 | Країнознавча характеристика країн Південної Африки      | 2 |
| 20 | Країнознавча характеристика країн Західної Африки       | 2 |
| 21 | Країнознавча характеристика Азії                        | 2 |
| 22 | Країнознавча характеристика країн Центральної Азії      | 2 |
| 23 | Країнознавча характеристика країн Східної Азії          | 2 |
| 24 | Країнознавча характеристика країн Південної Азії        | 2 |
| 25 | Країнознавча характеристика країн Південно-Східної Азії | 2 |
| 26 | Країнознавча характеристика країн Західної Азії         | 2 |
| 27 | Країнознавча характеристика Австралії та Нової Зеландії | 2 |
| 28 | Країнознавча характеристика Меланезії                   | 2 |
| 29 | Країнознавча характеристика Мікронезії                  | 2 |
| 30 | Країнознавча характеристика Полінезії                   | 2 |

## 6. Самостійна робота

| № з/п | Назва теми                                                                                                          | Кількість годин |
|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| 1.    | Порівняльна економіко-географічна характеристика двох країн (ФРН та Великобританія)                                 | 2               |
| 2.    | Історичний внесок Великобританії у формування основних принципів західної цивілізації і демократичного суспільства. | 2               |
| 3.    | Основні етапи історичного розвитку Італії                                                                           | 2               |
| 4.    | Особливості національного характеру французів                                                                       | 2               |
| 5.    | Основні етапи історичного розвитку Франції.                                                                         | 2               |
| 6.    | Велика Французька революція в історії, політичній культурі, історичній пам'яті французів.                           | 2               |
| 7.    | Традиції, особливості національного характеру німців                                                                | 2               |
| 8.    | Скандинавські країни: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).       | 4               |
| 9.    | Схід і Захід ФРН. Особливості економічного розвитку, політичної культури та життєвих орієнтирів.                    | 2               |
| 10.   | Чеська Республіка: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).          | 2               |
| 11.   | Болгарія: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                   | 2               |
| 12.   | Польща: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                     | 2               |
| 13.   | Словацька Республіка: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).       | 2               |
| 14.   | Сербія: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система)                      | 2               |
| 15.   | Хорватія: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система)                    | 2               |
| 16.   | Країни Балканського півострову. Загальна характеристика.                                                            | 4               |
| 17.   | Ірландія: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                   | 2               |
| 18.   | Нідерланди: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                 | 2               |
| 19.   | Бельгія: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                    | 2               |

|     |                                                                                                                                                      |     |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 20. | Австрія: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                                                     | 2   |
| 21. | Швейцарія: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                                                   | 2   |
| 22. | Угорщина: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                                                    | 2   |
| 23. | Іспанія: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                                                     | 2   |
| 24. | Португалія: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                                                  | 2   |
| 25. | Румунія: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                                                     | 2   |
| 26. | Македонія: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система, міжетнічні проблеми).                              | 2   |
| 27. | Боснія і Герцеговина: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, державний устрій, політична система, міжетнічні проблеми). | 2   |
| 28. | Туреччина: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                                                   | 2   |
| 29. | Порівняльна оцінка ресурсозабезпечення двох країн Російська Федерація та Сполучені Штати Америки                                                     | 5   |
| 30. | Країни Латинської Америки: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                                   | 5   |
| 31. | США: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                                                         | 5   |
| 32. | Китай: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                                                       | 5   |
| 33. | Канада: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                                                      | 5   |
| 34. | Австралія: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                                                   | 5   |
| 35. | Мексика: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                                                     | 5   |
| 36. | Японія: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                                                      | 5   |
| 37. | Південна Корея: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                                              | 5   |
| 38. | Ізраїль: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                                                     | 5   |
| 39. | Іран: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                                                        | 5   |
| 40. | Індія: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                                                       | 5   |
| 41. | Пакистан: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                                                    | 5   |
| 42. | Країни Південно-Східної Азії: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                                | 5   |
| 43. | Країни Північної Африки: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).                                     | 5   |
|     | Всього                                                                                                                                               | 105 |

## 7. Індивідуальні завдання для самостійної роботи студентів

### Тематика реферативних повідомлень

Реферат з країнознавства

#### Теми рефератів

- Авторитарна військово-мілітаристська модель соціалізму у КНДР.
- Азійська модель соціалістичного розвитку на прикладі В'єтнаму.
- Внесок США в світову культуру.
- Демографічна політика в Індії.
- Демографічна політика в Китаї.
- Економічна інтеграція в СНД: прорахунки та перспективи.
- Залежні країни, їхні різновиди (колонії, протекторати, підопічні території).  
Розподіл залежних країн на політичній карті світу між окремими метрополіями.
- Змішана модель соціалістичної ідеології у КНР.
- Інтеграційні процеси в Карибському басейні.
- Інтеграційні процеси в країнах Центральної Америки.
- Інтеграційні процеси в Південно-Східній Азії.
- Китайська модель економіки.
- Ключові індустріальні держави: досвід розвитку на прикладі Туреччини.
- Концепція «безпеки особи» в зовнішній політиці Канади.
- Концепція «безпеки особи» в зовнішній політиці Японії.
- Країнознавча характеристика Австралії.
- Країнознавча характеристика Бангладешу.
- Країнознавча характеристика Бермудських островів.
- Країнознавча характеристика Болівії.
- Країнознавча характеристика Венесуели.
- Країнознавча характеристика В'єтнаму.
- Країнознавча характеристика Віргінських островів.
- Країнознавча характеристика Гібралтару.
- Країнознавча характеристика Еквадору.
- Країнознавча характеристика залежних країн.
- Країнознавча характеристика Йемену.
- Країнознавча характеристика Ізраїлю.
- Країнознавча характеристика Індонезії.
- Країнознавча характеристика Йорданії.
- Країнознавча характеристика Іраку.
- Країнознавча характеристика Ірану.
- Країнознавча характеристика Кайманових островів.
- Країнознавча характеристика Камбоджі.
- Країнознавча характеристика КНДР.
- Країнознавча характеристика Колумбії.
- Країнознавча характеристика країн Закавказзя.
- Країнознавча характеристика країн Північної Африки.
- Країнознавча характеристика країн Середньої Азії.
- Країнознавча характеристика Куби.
- Країнознавча характеристика Лаосу.
- Країнознавча характеристика Малайзії.
- Країнознавча характеристика М'янми.
- Країнознавча характеристика Непалу.
- Країнознавча характеристика Нідерландських Антильських островів.
- Країнознавча характеристика Нікарагуа.
- Країнознавча характеристика Нової Зеландії.
- Країнознавча характеристика Оману.

- Країнознавча характеристика Панами.
- Країнознавча характеристика Папуа - Нової Гвінеї.
- Країнознавча характеристика Парагвай.
- Країнознавча характеристика Перу.
- Країнознавча характеристика Пуерто-Ріко.
- Країнознавча характеристика Республіки Кореї.
- Країнознавча характеристика Тайланду.
- Країнознавча характеристика Туреччини.
- Країнознавча характеристика Уругваю.
- Країнознавча характеристика Філіппін.
- Країнознавча характеристика Центрально-Африканської Республіки.
- Країнознавча характеристика Чаду.
- Країнознавча характеристика Шрі-Ланки.
- Найбідніші країни Африки: проблеми та перспективи.
- Оплот соціалізму в американській зоні впливу (Куба).
- Особливості економічного розвитку країн першої хвилі індустріалізації.
- Особливості економічної та політичної інтеграції членів Ради держав Балто-Чорноморського співробітництва.
- Особливості федеративної системи Канади.
- Особливості федеративної системи США.
- Проблема «невизнаних» республік на території СНД.
- Провідні моделі економічного розвитку (на прикладі держав порівняно зрілої ринкової економіки).
- Провідні рекреаційно-туристичні адресати з-поміж африканських держав.
- Провідні рекреаційно-туристичні адресати з-поміж держав Азії.
- Провідні рекреаційно-туристичні адресати з-поміж держав Карибського басейну.
- Ресурсний потенціал Росії як провідний чинник її економічного зростання.
- Роль БРІКС у міжнародних економічних процесах.
- Спільні та відмінні риси розвитку і становлення політичного, економічного, соціального життя країн, що розвиваються, з ринковою економікою.
- Спільні та відмінні риси розвитку і становлення політичного, економічного, соціального аспектів розвитку держав нової індустріалізації (Республіка Корея, Малайзія, Індонезія, Сінгапур, Філіппіни).
- Спільні та відмінні риси розвитку і становлення політичного, економічного, соціального аспектів розвитку держав Центральної Америки та Карибського басейну.
- Спільні території на політичній карті світу та політико-територіальні об'єкти з невизначеним міжнародно-правовим статусом.
- Території суверенних держав. Географія їх поширення.
- Унікальні моделі побудови економіки (на прикладі Куби, КНДР, Республіки Кореї, Сінгапуру).
- Унікальність системи адміністрування в Росії.

### ***Контрольні питання до дисципліни, для самоконтролю та самоперевірки***

1. Предмет країнознавства. Країнознавство в політичних, економічних, географічних науках.
2. Поняття «країна», «держава». Ознаки і характеристики держави (суверенітет, територія, акваторія, кордони тощо).
3. Загальна типологія країн світу.
4. Фізико-географічні критерії класифікації країн.
5. Політичні критерії класифікації країн (форма державного правління, форма

- державного устрою, адміністративно-територіального поділу).
6. Класифікація політичних систем країн (демократія, авторитаризм, тоталітаризм).
  7. Соціально-економічні критерії класифікації країн.
  8. Поняття «регіон» і «субрегіон». Різні критерії регіонального поділу світу.
  9. Регіони Європи.
  10. Регіони Азії.
  11. Регіони Африки.
  12. Регіони Америки та Океанії.
  13. Основні міжнародні організації світу (ООН, СОТ).
  14. Основні міжнародні організації Європи. ЄС, Рада Європи, ОБСЄ.
  15. Функції Північно-Атлантичного Альянсу (НАТО).
  16. Регіональні міжнародні організації.
  17. Велика Британія: загальна характеристика.
  18. Велика Британія: географічне положення, природні ресурси.
  19. Державний устрій і політична система Великої Британії.
  20. Сучасна британська економіка.
  21. Внесок британців у світову культуру.
  22. Історико-географічні регіони (країни) Великої Британії (Англія, Шотландія, Уельс, Північна Ірландія).
  23. Франція: загальна характеристика.
  24. Франція: географічне положення, природні ресурси.
  25. Державний устрій і політична система Франції. Політична культура французів.
  26. Економіка і соціальний розвиток сучасної Франції.
  27. Населення, регіони Франції. Внесок французів у світову культуру.
  28. Основні події і етапи історії Франції.
  29. Проблема мультикультуралізму у сучасній Європі (на прикладах Великої Британії і Франції).
  30. Королівство Іспанія: загальна характеристика.
  31. Королівство Іспанія: географічне положення, природні ресурси.
  32. Державний устрій і політична система Іспанії.
  33. Сучасна іспанська економіка.
  34. Адміністративно-територіальний устрій Іспанії. Регіональні співтовариства Королівства Іспанії.
  35. Проблема каталонського та басконського сепаратизму (деволюції) у сучасній Іспанії.
  36. Федеративна Республіка Німеччина: загальна характеристика.
  37. ФРН: географічне положення і природні ресурси.
  38. Основні події і етапи німецької історії.
  39. Державний устрій і політична система ФРН.
  40. Сучасна німецька економіка.
  41. Німецький федералізм. Федеральні землі як суб'єкти ФРН.
  42. Внесок Німеччини у світову культуру.
  43. Країни Північної Європи (Швеція, Данія Норвегія, Фінляндія, Ісландія): загальна характеристика (географічне положення, природні ресурси, політична система, економіка, населення, регіональні особливості).
  44. Особливості політичної культури країн Північної Європи, «скандинавська» модель соціальної політики та її трансформація на сучасному етапі.
  45. Турецька Республіка: загальна характеристика.
  46. Туреччина: географічне положення та природні ресурси.
  47. Принципи кемалізму у сучасній Турецькій Республіці. Політична система Туреччини. Раджип Ердоган.
  48. Курдська проблема у Туреччині.
  49. Місце Туреччини в світовому господарстві та причини динамічного розвитку

турецької економіки.

50. Італійська Республіка: загальна характеристика.
51. Італія: географічне положення і природні ресурси.
52. Основні події і етапи італійської історії.
53. Державний устрій і політична система Італійської Республіки.
54. Сучасна італійська економіка.
55. Проблема Півночі і Півдня Італії: історія та сучасність.
56. Італія в міжнародних відносинах.
57. Польща: загальна характеристика.
58. Польща: географічне положення та природні ресурси.
59. Основні етапи історії Польщі.
60. Державний устрій і сучасна політична система Республіки Польща.
61. Особливості соціально-економічного розвитку Польщі.
62. Євроінтеграційний шлях Польщі. Польща після вступу до ЄС. Проблеми адаптації.
63. Історія та сучасний стан українсько-польських відносин.
64. Греція: загальна характеристика.
65. Греція: географічне положення і природні ресурси.
66. Державний устрій та політична система сучасної Греції.
67. Основні етапи історії Греції.
68. Соціально-економічне становище Греції.
69. Греція в ЄС. Боргова криза в Греції.
70. Греція в сучасних міжнародних відносинах. Особливості грецько-турецьких відносин.
71. Внесок Греції в світову культуру.
72. Національні символи Великої Британії, Франції, ФРН, Іспанії, Італії, Туреччини, Польщі, Греції, країн Північної Європи.
73. Формування країнознавства як наукового знання.
74. Територія в країнознавстві.
75. Політико-географічне (геополітичне) положення.
76. Економіко-географічне положення.
77. Природно-ресурсний фактор розміщення.
78. Типологія державного устрою.
79. Кількість і угруповання країн світу.
80. Типологія країн світу.
81. Регіональний розподіл світу.
82. Основні етапи історичного розвитку США.
83. Державний устрій та політична система США.
84. Соціально-економічне становище США.
85. Місце США в сучасних міжнародних відносинах.
86. Внесок США у світову культуру.
87. Основні етапи історичного розвитку Канади.
88. Державний устрій та політична система Канади.
89. Соціально-економічне становище Канади.
90. Канада в сучасних міжнародних відносинах.
91. Особливості канадської культури.
92. Загальна характеристика регіону Латинської Америки.
93. Латинська Америка в сучасних міжнародних відносинах.
94. Основні етапи історичного розвитку Мексики.
95. Державний устрій та політична система Мексики.
96. Соціально-економічне становище Мексики.
97. Мексика в сучасних міжнародних відносинах.
98. Особливості культури Мексики.
99. Основні етапи історичного розвитку Бразилії.

100. Державний устрій та політична система Бразилії.
101. Економіка і особливості населення Бразилії.
102. Бразилія в сучасних міжнародних відносинах.
103. Культура Бразилії.
104. Основні етапи історичного розвитку Аргентини.
105. Державний устрій та політична система Аргентини.
106. Економіка і населення Аргентини.
107. Аргентина в сучасних міжнародних відносинах.
108. Культура Аргентини.
109. Основні етапи історичного розвитку Центральної Америки.
110. Державний устрій і сучасна політична система країн Центральної Америки.
111. Показники економічного та соціального розвитку країн Центральної Америки.
112. Інтеграційні процеси в регіоні Центральної Америки.
113. Загальна характеристика країн Карибського регіону.
114. Соціально-політичне становище країн Карибського басейну.
115. Інтеграційні процеси в Карибському регіоні.
116. Загальна характеристика регіону Азія.
117. Основні етапи історичного розвитку Японії.
118. Державний устрій та політична система Японії.
119. Особливості економічного розвитку Японії.
120. Японія в сучасних міжнародних відносинах.
121. Особливості японської культури.
122. Основні етапи історичного розвитку Китаю.
123. Державний устрій та політична система Китаю.
124. Показники економічного розвитку Китаю.
125. Особливості населення Китаю.
126. Китай в сучасних міжнародних відносинах.
127. Культура Китаю.
128. Основні етапи історичного розвитку Індії.
129. Державний устрій та політична система Індії.
130. Економіка і специфіка населення Індії.
131. Індія в сучасних міжнародних відносинах.
132. Феномен нових індустріальних країн. Їх місце та роль в міжнародних відносинах та світовій економіці.
133. Основні етапи історичного розвитку країн Південно-Східної Азії.
134. Державний устрій і сучасна політична система країн Південно-Східної Азії.
135. Показники економічного та соціального розвитку країн Південно-Східної Азії.
136. Країни Південно-Східної Азії в міжнародних відносинах. Інтеграційні процеси в регіоні.
137. Основні етапи історичного розвитку країн Середньої Азії.
138. Державний устрій і сучасна політична система країн Середньої Азії.
139. Особливості соціально-економічного розвитку країн Середньої Азії.
140. Місце країн Середньої Азії в міжнародних відносинах. Інтеграційні процеси в регіоні.
141. Загальна характеристика країн Південного Кавказу.
142. Основні етапи історичного розвитку країн Південного Кавказу.
143. Державний устрій і сучасна політична система країн Південного Кавказу.
144. Соціально-економічний розвиток країн Південного Кавказу.
145. Сепаратизм на Південному Кавказі. Проблема невизнаних республік.
146. Азербайджан, Вірменія та Грузія в міжнародних відносинах.
147. Загальна характеристика країн Близького Сходу.
148. Країни Перської затоки як лідируючий нафтовидобувний регіон світу.

149. Основні етапи історичного розвитку країн Близького Сходу.
150. Державний устрій і сучасна політична система країн Близького Сходу.
151. Показники економічного розвитку країн Близького Сходу.
152. Особливості розвитку культури та релігії країн Близького Сходу.
153. Арабсько-ізраїльський конфлікт: історія та сучасний стан проблеми.
154. Країни Близького Сходу в міжнародних відносинах. Інтеграційні процеси в регіоні.
155. Особливості соціально-політичного розвитку Саудівської Аравії.
156. Загальна характеристика регіону Африка. Регіональний поділ.
157. Загальна характеристика країн Північної Африки.
158. Особливості соціально-політичного розвитку Південно-Африканської Республіки.
159. Загальна характеристика Австралії та Океанії.

### Тестові завдання

#### Варіант 1

#### Рівень 1

Обрати вірну відповідь

1. Державний устрій сучасної ФРН:
  - а) монархія; б) парламентська республіка; в) федерація;
2. За рахунок кого здійснюється приріст населення ФРН:
  - а) зменшенням смертності; б) оstarбайтерів, політичних емігрантів, біженців;
  - в) зростанням народжуваності;
3. Об'єднання Німеччини відбулося:
  - а) 3 жовтня 1990 р.; б) 9 листопада 1989 р.; в) 3 листопада 1949 р.;
4. Тризонія - це
  - а) об'єднання окупаційних зон Великобританії, США та ФРН;
  - б) об'єднання окупаційних зон Франції, США, Великобританії;
  - в) об'єднання окупаційних зон Великобританії, СРСР, Франції;
5. Бізонію було створено
  - а) у вересні 1945; б) у грудні 1946; в) у грудні 1948;
6. Конституцію ФРН було прийнято:
  - а) у 1990 р.; б) у 1949 р.; в) у 1989 р.;
7. ФРН - член ООН з
  - а) 1949 р.; б) 1973 р.; в) 1951 р.;
8. ФРН - член Європейського об'єднання вугілля та сталі з
  - а) 1951 р.; б) 1973 р.; в) 1955 р.;
9. Германську імперію було створено:
  - а) 1848 р.; б) 1866 р.; в) 1871 р.
10. Період правління фашистів в Німеччині
  - а) 1871-1918 рр.; б) 1918-1933 рр.; в) 1933-1945 рр.

11. Тридцятирічна війна

а) 1818-1848 рр.; б) 1618-1648 рр.; в) 1718-1748 рр.

12. Віросповіданням німців є

а) католицизм; б) мусульманство; в) протестантизм

### **Рівень 2.**

1. Дайте визначення понять Реформація, курфюрст, бундесрат.

2. Історичний та політичний портрет Мартін Лютер, Гітлер, Фрідріх I Барбаросса.

### **Рівень 3.**

1. Німецьке «економічне диво».

2. Сутність німецького федералізму.

## **Варіант 2**

### **Рівень 1**

Обрати вірну відповідь

1. Державний устрій Австралії:

а) монархія; б) парламентська республіка; в) федерація

2. За рахунок кого здійснюється приріст населення Австралії:

а) зменшенням смертності; б) політичних емігрантів, біженців  
в) зростанням народжуваності

3. Відкриття Австралії відбулося:

а) 1606 р.; б) 1688 р.; в) 1700 р.

4. У якому році Австралію оголосили англійською територією і розпочали посилене заселення:

а) 1775 р.; б) 1788 р. в) 1789 р.

5. Розвиток вівчарства та відкриття золотих родовищ створили велику потребу в робочій силі і поштовпили переселення до Австралії:

а) у 1839 р.; б) у 1846 р.; в) у 1851 р.

6. Конституція Австралійського Союзу набула чинності:

а) у 1900 р.; б) у 1901 р.; в) у 1903 р.

7. Австралія – член ООН з

а) 1945 р.; б) 1947 р.; в) 1951 р.

8. Австралія – член Організації економічного співробітництва та розвитку з

а) 1959 р.; б) 1960 р.; в) 1961 р.

9. Скільки колоній об'єдналися в федерацію, що отримала назву Австралійський Союз:

а) 4; б) 6; в) 8.

10. Столиця Австралії – місто:

а) Сідней; б) Канберра; в) Мельбурн.

11. Англійський мореплавець Метью Фліндерс здійснив дві експедиції навколо материка та запропонував називати цю землю «Австралія» у:

а) 1818-1821 рр.; б) 1801-1803 рр.; в) 1809-1812 рр.

12. Віросповіданням австралійців є:

а) католицизм; б) мусульманство; в) протестантизм

### Рівень 2.

3. Дайте визначення понять: Британської Співдружності Націй, Австралійський Союз

4. Історичний та політичний портрет: Королеви Австралії Єлизавета II, Пітера Джона Косгроува

### Рівень 3.

3. Особливість австралійської економіки

4. Сутність австралійського королівства

## 8. Методи навчання

У навчальному процесі використовувалися різноманітні форми та методи роботи: читання лекцій, проведення практичних занять, іспитових консультацій та іспитів, письмовий контроль у формі тестування, організація самостійної роботи студентів, керівництво та контроль за виконанням індивідуальних творчих завдань, рецензування написаних студентами рефератів, заохочення студентів до дискусій з проблемних питань, що виносяться на розгляд в плані практичних занять, відвідування музеїв м. Києва тощо.

## 9. Форми контролю

Перевірка рівня засвоєння знань студентів здійснювалася за допомогою завдань для проведення модульно-рейтингового (тематичного, проміжного та підсумкового) контролю знань з дисципліни «Країнознавство»;

завдань для проведення контролю знань з питань, винесених на самостійну роботу студента;

тестових завдань різного рівня складності для контролю знань з усіх тем курсу, передбачених типовою програмою та робочою навчальною програмою.

## 10. Розподіл балів, які отримують студенти

| Поточний контроль  |                    |                    |                    | Рейтинг з навчальної роботи R НР | Рейтинг з додаткової роботи R ДР | Рейтинг штрафний R ШТР | Підсумкова атестація (іспит чи залік) | Загальна кількість балів |
|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|----------------------------------|----------------------------------|------------------------|---------------------------------------|--------------------------|
| Змістовий модуль 1 | Змістовий модуль 2 | Змістовий модуль 3 | Змістовий модуль 4 |                                  |                                  |                        |                                       |                          |
| 0-100              | 0-100              | 0-100              | 0-100              | 0-70                             | 0-20                             | 0-5                    | 0-30                                  | 0-100                    |

**Примітки.** 1. Відповідно до «Положення про кредитно-модульну систему навчання в НУБіП України», затвердженого ректором університету 03.04.2009 р., рейтинг студента з навчальної роботи **R НР** стосовно вивчення певної дисципліни визначається за формулою

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R(1)_{ЗМ} \cdot K(1)_{ЗМ} + \dots + R(n)_{ЗМ} \cdot K(n)_{ЗМ})}{K_{ДИС}} + R_{ДР} - R_{ШТР},$$

де **R(1)ЗМ, ... R(n)ЗМ** – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;  
**n** – кількість змістових модулів;

**K(1)ЗМ, ... K(n)ЗМ** – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним

планом для відповідного змістового модуля;

$K_{\text{ДИС}} = K(1)ЗМ + \dots + K(n)ЗМ$  – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі;

$R_{\text{ДР}}$  – рейтинг з додаткової роботи;

$R_{\text{ШТР}}$  – рейтинг штрафний.

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти  $K(1)ЗМ = \dots = K(n)ЗМ$ . Тоді вона буде мати вигляд

$$R_{\text{НР}} = \frac{0,7 \cdot (R(1)ЗМ + \dots + R(n)ЗМ)}{n} + R_{\text{ДР}} - R_{\text{ШТР}}.$$

**Рейтинг з додаткової роботи  $R_{\text{ДР}}$**  додається до  $R_{\text{НР}}$  і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

**Рейтинг штрафний  $R_{\text{ШТР}}$**  не перевищує 5 балів і віднімається від  $R_{\text{НР}}$ . Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

2. Згідно із зазначеним Положенням *підготовка і захист курсового проекту (роботи)* оцінюється за 100 бальною шкалою і далі переводиться в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

### Шкала оцінювання: національна та ECTS

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка ECTS | Оцінка за національною шкалою                              |                                                                |
|----------------------------------------------|-------------|------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
|                                              |             | для екзамену, курсового проекту (роботи), практики         | для заліку                                                     |
| 90-100                                       | A           | відмінно                                                   | зараховано                                                     |
| 82-89                                        | B           | добре                                                      |                                                                |
| 74-81                                        | C           |                                                            |                                                                |
| 64-73                                        | D           | задовільно                                                 |                                                                |
| 60-63                                        | E           |                                                            |                                                                |
| 35-59                                        | FX          | незадовільно з можливістю повторного складання             | не зараховано з<br>можливістю повторного складання             |
| 0-34                                         | F           | незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни | не зараховано з<br>обов’язковим повторним вивченням дисципліни |

### 11. Методичне забезпечення

З урахуванням новітніх здобутків країнознавчої науки, а також вимог модульно-рейтингової системи кафедрою історії і політології у 2017 р. видано такі методичні матеріали:

1. Методичні вказівки для практичної роботи студентів стаціонарної форми навчання з дисципліни «Країнознавство» – К.: ПП «ДІРЕКТ ЛАЙН», 2017. – 25 с.

2. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів стаціонарної форми навчання з дисципліни «Країнознавство» – К.: ПП «ДІРЕКТ ЛАЙН», 2018. – 35 с.

## 12. Рекомендована література

1. Барановський М.О., Дмитренко О.Г. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн (Азія). – Ніжин, 2001.
2. Безуглий В. В., Козинець С. В. Регіональна економічна та соціальна географія світу: Посібник. – К.: Академія, 2003. – 688 с.
3. Безуглий В.В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: Навч. посібник. – К.: Академія, 2005. – 704 с.
4. Бисага Ю. М. Перша Чехословацька республіка: держава, теорія, влада, право. – Ужгород, 1998.
5. Блій Г. де, Муллер П.П., Шаблій О.І. Географія: світи, регіони, концепти. – К.: Либідь, 2004. – 740 с.
6. Будз М. Д., Постоловський Р. М., Троян С. С. Короткий довідник з комплексного країнознавства (методика країнознавчих досліджень, основні поняття та визначення, країни, персонали). – К.: КІСУ, 2000. – 120 с.
7. Вандіч П. Ціна свободи. Історія Центрально-Східної Європи від середньовіччя до сьогодення. – К., 2004. – 463 с.
8. Вегеш М. М., Горват Л. В. Нариси історії українців Мароморощини (1918–1945). – Ужгород, 1998.
9. Воронянський О. В. Країнознавство: курс лекцій / О. В. Воронянський. – Харків, ХНТУСГ імені Петра Василенка, 2019. – 78с.
10. Все о Великобритании. – Харьков: Фолио, 2006. – 520 с.
11. Все о Франции – Харьков: Фолио, 2006. – 503 с.
12. Все об Испании – Харьков: Фолио, 2006. – 543 с.
13. Все об Италии – Харьков: Фолио, 2006. – 498 с.
14. Все про світ: країни, прапори, герби: Енцикл. довідник. – К., 2001.
15. Географія та історія Іспанії: Посібник з країнознавства / А.О. Серебрянська. – К., 1998. – 269 с.
16. Гладковский Ю., Лавров С. Економічна і соціальна географія світу. – К.: Либідь, 1991.
17. Гудзеляк І.І., Уманців Б.Б. Хорватія: суспільно-географічна характеристика. – Львів, 2002.
18. Дахно І. І. Країни світу: Енцикл. довід. – К.: МАПА, 2004. – 608 с.
19. Дубович І.А. Країнознавчий словник – довідник. – Л.: Вид. центр ЛНУ, 2002. – 587 с.
20. Економіка зарубіжних країн / За ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, К.І. Ржепішевського. – К.: ЦУЛ, 2003. – 352 с.
21. Економічна і соціальна географія світу. За ред. Степана Кузика. – 2005. – 672с.
22. Євсєєнко І. В. Українсько-чесько-словацькі культурні зв'язки в міжвоєнний період. К., 1996.
23. Жук П. та ін. Етнополітична карта світу ХХІ ст. Методичний і предметний коментарі / Авт.: П. Жук, Н. Мазур, Р. Соломонюк, Р. Турчак. – Тернопіль, 2000.
24. Задорожний О. В. Україна – Угорщина: міст до наступного тисячоліття. – К., 2001.
25. Ігнат'єв ПМ. Країнознавство. Країни Азії: Навч. посібник. – Чернівці, 2004. – 384 с.

26. Клець В.К. Країнознавство. – Дніпропетровськ, 1998.
27. Книш М.М. Бразилія. Суспільно-географічна характеристика: Навч. посібник. – Л., 2001.
28. Колибанова К. В. Українсько-сербські культурні зв'язки XVIII ст. – К., 1993.
29. Кравченко В. Україна та Румунія: Прихована напруга // Український моніторинг. – 2002. – Осінь.
30. Країнознавство. Навчальний посібник / Я. Б. Турчин, Л. О. Дорош, О. Н. Горбач. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. 276 с.
31. Країнознавство: підручник / В.П. Крижанівський, М.С. Дорошко, В.І. Головченко та ін.; [за ред.М.С.Дорошка]. – К.: Знання, 2012. – 439 с.
32. Кузик С., Книш М. Економічна і соціальна географія країн Америки: Навч. посібник. – Л., 1999.
33. Лановик Б. Економічна історія України та світу. – К., 2002.
34. Лапшин О. Є. Конфлікт у колишній Югославії в загальноєвропейській політиці США. – Одеса, 1999.
35. Лісевич І. Т., Вайнер С. Х. На землі румунській. – К., 1975.
36. Лісничий В. В. Політичні та адміністративні системи зарубіжних країн: Навч. посіб. – К.: Профос, 2004. – 336 с.
37. Мадісон В.В., Шахов В.А. Сучасна українська геополітика: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2003. – 176 с.
38. Масляк П. О. Країнознавство: Підручник. – К.: Знання, 2007. – 292 с.
39. Масляк П.О., Олійник Я.Б., Степаненко А.В. Словник – довідник учня з економічної і соціальної географії світу. – К.: Лібра, 1996. – 328 с.
40. Макара М. П., Мигович І. І. Карпатами поріднені: нарис етнополітичної історії і сучасного стану українсько-словацьких взаємин. – Ужгород, 1997.
41. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Занько Ю. С., Ганич Н. М. Країнознавство: теорія та практика. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 528 с.
42. Маначинський О. Л. Косово і Методія: історичне перехрестя. – К., 2001.
43. Масляк П.О. Країнознавство. Підручник. - 2-ге вид., випр. - К.: Знання, 2008. – 292 с.
44. Міжнародні організації: Навч. посібник / За ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, З. Кутайні. – К.: ЦУЛ, 2007. – 440 с.
45. Мовчан М. Головні мотори європейської інтеграції // Політика і час. – 2003. – С. 68–76.
46. Новіков В. Соціальне партнерство за принципом трипартізму. // Політика і час. – 1997. – №12 – С.54–59.
47. Павлюченко О. Є. Україна в російсько-югославських суспільних зв'язках (друга половина XIX – початок XX ст.) – К. 1992.
48. Панов А.В. Основи країнознавства (Європа): Навч. посібник. – Ужгород, 1999. – 169 с.
49. Парфенов О. О. «Міні-холодна війна». Румунські політики роблять ставку на антиукраїнську кампанію // День. – 2004. – № 189.
50. Пашенко Є. М. Українсько-сербські літературні й культурні зв'язки доби бароко XVII–XVIII ст. – К., 1996.

51. Польша – твій діловий партнер. – К., 2005.
52. Ріллль Б. Об'єднана Німеччина і світова політика // Політика і час. – 1998. – №2. – С. 50 – 60.
53. Ровенчак І. Економічна і соціальна географія Росії. – Л., 2000.
54. Романюк О. Суспільно – політичні трансформації в новоутворених посткомуністичних країнах: спроба системного аналізу // Людина і політика. – 2003. – №5. – С.3–11.
55. Ростов Є. Ф. Економіка країн світу: Довідник. – К.: НВП «Картографія», 1998. – 383 с.
56. Рябов С. Політологічний словник понять і термінів. – К., 2001.
57. Скоропад І.С. Країнознавство. Навчальний посібник. – Львів: Вид – во Львівської комерційної академії, 2006. – 355 с.
58. Сорос Дж. Боснія. – К., 1993.
59. Соціально-економічна географія світу / За ред. С.П. Кузика – Львів: Світ, 2005.
60. Страны мира от А до Я: новый информационный справочник / С. Л. Романцова (сост.). – Харьков; Белгород: Клуб Семейного Досуга, 2007. – 352 с.
61. Стратегічні інтереси України в країнах Чорноморського регіону та проблеми національної безпеки / Б. О. Парахонський та ін.: Монографія. – К.: НІСД, 2001. – 134 с. (Сер. «Зовнішньополітичні стратегії». Вип. 7).
62. Увесь світ у цифрах і фактах: Довідник. – К.: Мапа, 2004.
63. Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть / А. С. Філіпенко, В. С. Будкін, А. С. Гальчинський та ін. – К., 2002. – 470 с.
64. Українсько-угорські історичні зв'язки. Збірник статей. – К., 1964.
65. Уманців Б. Боснія і Герцеговина: суспільно-географічна характеристика. – Львів: ЛНУ, 2004. – 32 с.
66. Циганкова ТМ., Гордєєва Т.В. Міжнародні організації: Навч. посібник. – К., 2001.
67. Шаблій О. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. – Л., 2001.
68. Шаблій О.І. Основи загальної суспільної географії: Підручник. – Львів, 2003.
69. Шевчук Л.Т. Китай: соціально-економіко-географічна характеристика. – Л., 1999.
70. Шилова А. В. Роль світового спів товариства в урегулюванні югославської кризи та участь в цьому процесі України. – К., 1998.
71. Юрійчук Ю. А. Національний фактор у суспільно-політичному розвитку Чехії та Словаччини (1989 – середина 1990-х рр.). – Чернівці, 2000.
72. Юрківський В. М. Країни світу: Довідник. – К.: Либідь, 1999. – 368 с.
73. Юрківський В.М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: Підручник. – К.: Либідь, 2000. – 416 с.
74. Юрошевич Д. Кризис югославской государственности в конце XX века. – К., 1995.
75. Яценко Б.П. Політичнагеографія. – К.: НАНУ, 2005.
76. Anna Maria Malkoc, Frank Smolinski, Thomas Kral. Celebrate! Holidaysinthe USA. Washington D.C. 2000.
77. Blijde H.J, Muller P.O. Geography: Realm, RegionsandConcepts. NewYork, 2002.

78. Diana K. Collins Idiomatic Expressions. NY. 1998.
79. Elaine Kirn. About the USA. McHenry, Illinois: Delta Systems Co., Inc. 1989.
80. George Clack. Portrait of the USA. NY. 1997
81. Herendergaktuel 2001 – Dortmund, 2000.
82. [www.germaniya.com.ua](http://www.germaniya.com.ua)
83. [www.germany.kiev.ua](http://www.germany.kiev.ua)